

هەفتەنامەى فیدراسیۆن

ژمارە 7

INTERNATIONAL FEDERATION OF IRAQI REFUGEES-IFIR

www.federasion.org

23ى كانوونى يەكەمى 2007

هەفتەنامەى فیدراسیۆن ، بلاوکراوەیەکی هەفتانەى فیدراسیۆنى سەرتاسەرى پەنابەرانی عێراقى

**مانگرتنى پەنابەرانی لە زوریخ سەرکەوتوانە کۆتای پێهات، چاوەروانی ژمارەى
ئاینەدى هەفتەنامەى فیدراسیۆن بن کەتایبەت دەبیّت بەم مانگرتنەوه !**

چاوەپێکەوتنیکی هەفتەنامەى فیدراسیۆن
لەگەڵ ئەحمەد عەلى سكرتیری فیدراسیۆنى
سەرتاسەرى پەنابەرانی عێراقى لەسوێسرا .

هەفتەنامەى فیدراسیۆن / ئیوه وهك
فیدراسیۆن لەماوەى چەند هەفتەى
پاڤرودا بەهاوكارى ژمارەیهك له حزب

و پێكخراوه سوێسرى وپەنابەریەكان توانیتان مارشیکى زۆر سەرکەتوو
رابەرى بکەن کە هەزاران کەس تیدا بەشداری کرد ئایا ئەم خۆپیشاندان چ
کاربەریەکی هەبوو لە ناست کۆمەلگای سوێسراو ڤوو بە کاربەدەسانی

حکومە D..... بۆ لایەرە 2

مانگرتنى پەنابەرانی لەزوریخ

وهلام به پرسیارهكانتان !

بەپێژیک نامەیهکی ئاراستەکردوین لەپال دەربیرینی
هەست و سۆزی دلسۆزانەى خۆیدا بۆ کارو
هەلسۆپانی فیدراسیۆن هەروەها پرسیاریکیشی
ئاراستەکردوین، بەگرنگمان زانی بە شیک لەو
نامەیه لەگەڵ وهلامی ئییمە لەم هەفتەنامەى
فیدراسیۆندا بلاوبکەینەوه چونکە بەدلنیای دەکری
ئەمە پرسیار دەیان کەسى تریش بیّت. هاوکات
لەپال وهلامدانەوه بەو پرسیاردا هەموو پەنابەرانی
دلنیا دەکەینەوه کە هەر پرسیارو گیروگرفتیکیان
هەبیّت سکرتراریەتى فیدراسیۆن ئامادەى وهلام
پیدانەوهیانە. لەمبارەوه هەول دەدەین کە ستوونیک
لەبلاوکراوەکەتان وگۆشەیهک لەسایتی فیدراسیۆن
بۆ ئەم مەبەستە تەرخان بکەین ! لیژەدا بەشیک
لەنامەکەى بەپێژ (س ، ج) دەخەینە ڤوو وهك
یەکەمین بابەتى ئەم گۆشەیه کە یەم جۆرەیه. (...
بەپێژان من کەسیکم لەم ماوەدا لە سایتەکاندا
جری دەکەى ئیۆم بینووهو پێشتر هەندیک شتم
لەسەر بیستبوون بەلام ئیستە خۆشم دەبینم کە چى
دەکەن لەم وولاتانەدا... زۆر بیرم لەوه کردووتەوه
کە تەنیا لایەنیک لە کوردا کە دیفاع لە مافەکانى
ئیمە دەکا ئەم فیدراسیۆنەیه کە ئەمە زۆر جیگەى
خۆشحالیە بۆ کوردا کە خەلکانى وهك ئیۆه تیدا یە
... ئەم پرسیارەشم هەیه لیّتان خۆزگە کاتتان دەبوو
وهلامتان پیدەدامەوه D..... بۆ لایەرە 4

سەردانى مان پەرى فیدراسیۆن بکەن : www.federasion.org

دیریژی چاویکه وتنی ههفته نامه ...
ئه حمده علی : پێش هه موو شتی ئه بی
 ئه وه بلیم ئیمه له مارشی 11/17 له
 شاری زوریخی سویسرا هه زاران کهس
 هاوارمان کردو و وتمان (بلوخه ده بی
 بر واو ئیمه ده می ئینه وه) ئه مه ئه و
 ده نگه بوو که شاری زوریخی هی نایه
 جۆش و خرۆش. ئیستا به ته واوی
 مانگیگ به سه ره ئه و مارشه دا
 تی نه په ری وه و بلوخه ر پۆی، ئه گه رچی
 حزبی گه ل حزبه که ی بلوخه ر ده نگه
 هی نا به لام بلوخه ر ده نگه پینه دراو
 پاشه کشه ی پیکرا، ته نیا ئه مه
 ئومیدیگی گه وره یه یو پاشه کشه
 پیکردنی سه راپای نه خشه که ی بلوخه ر
 و حزبه که ی. ده رنه چوونی بلوخه
 ده نگدانه وه یه که ی گه وره ی هه بوو .
 باسی جدی کۆمه لگه ی سویسری بوو ،
 ئه مه سه ره تای شکستی بالی راسته
 له سویسرا، ئه مه سه ره تای که وتنی
 پاسیزمه له سویسرا. به ره یه که ی
 فراوان و به یز له دژی پاسیزم له
 مه یداندایه، هی رشی حزبی گه ل
 به جۆریک بوو ئه و ده وره یه ته نانه ت
 وه زیری ده ره و ی سویسرا ده یوت (
 حزبی گه ل بلوخه ر ئینسانه تی ان له
 سویسرا نه هی شته وه، ئیتر ئیدیعا
 کانی ئیمه پوچن له سه ره مافی مرۆف)
 راستیه که ی ئه وه ی قه ت وه کو ئیستا
 په نابهر له م ولاته یا هی رشی نه کرا وه
 ته سه ره، قه ت وه ک ئیستا خه لکی
 سویسرا و په نابهر به گژ یه کا
 نه کرا ونه ته وه، قه ت وه ک ئیستا
 پاسیزم بالاده ست و کاریگه ره نه بو وه.
 به و مانایه یه که مین جار به م شی وه
 هی رشی توند بکری ته سه ره په نابهر.

بۆ جاریکی تر هاتینه وه مه یدان ، سه ره تای
 ئه م هی رشه تازه یه له و کاته وه ده ستی
 پیکرد، هه ریۆیه ئیمه ش یو وه لامدانه وه به م
 هی رشه که مه یه نمان ده ستیکرد، له گه ل
 ریکخرا و ولایه نه سویسریه کان کۆبووینه وه
 له گه ل په نابهرانی کوردی عیراقی که وتینه
 خۆکۆکردنه وه، هه ولماندا له ریگه ی
 ده زگا کانی راگه یاندنه وه ده نگمان به
 خه لک بگات، دواتریش له 11 / 9 یه که مین
 خۆپیشاندانی گه وره و فراوانمان
 به ریخست بۆ به ردعم و مزارتی کاروباری
 په نابهری، له گه ل و مزاره ت 2 جار
 کۆبووینه وه زۆر کاریتریش، ئیستا ده لیم
 ئه گه ر شکست و پاشه کشه ی بلوخه ر
 به ره یه که ی له پشته وه بوو، ئه و مارشه که ی
 ئیمه ش، کارو هه لسه و رانی ئیمه ش، بوونی
 ئیمه ش له م به ره یه کاریگه ری بوو، به لام
 کۆتایی بلوخه ر کۆتای هی رشه کان نیه
 هیشتا، کۆتای پاسیزم نیه هیشتا، کۆتایی
 پرۆژه کانی حزبی گه ل نیه هیشتا، بریاره
 له م ماوه دا و مزارت وه لامی ره سمی به ئیمه
 بداته وه، له ویۆ ده توانین کاریگه ری
 کارکانی خۆمان ببینین. من پیموایه ئه م
 بزوتنه وه کاریگه ری جدی هه یه له سه ره
 کۆمه لگای سویسری و حکومه تیش
 به جۆریک ناچار به پاشه کشه ده کات .
 ههفته نامه ی فیدراسیون / وه ک له دوا ی
 راگه یاندنماندا به دی ده کریت ئیسته له
 هه ولی ریکخستنی مانگرتنیکی چه ند
 پرۆژه دا له به ردعم... ئایا پێشوازی
 په نابهران و حزب ولایه نه کان چۆن بو وه
 له جولا نه وه یه و پێتان وایه ئه م هه نگا وه
 تان چ کاریگه یه که ی هه بی له سه ره سیاسه ت
 و بریاره کانی حکومه تی سویسرا ...؟

ئه حمده علی : من پیموایه ئه م هه ره که ته
 زۆر تاییه ته و کاریکی گه وره و جدیه، ئه م
 مانگرتنه نیشاندانی هی زو به ره یه که ی
 هاو به شه، ئه گه ر لایه نیکی ئه م مانگرتنه
 نا په زایه تی بی به دژی سیاسه تی
 په نابهری ئه م ولاته ئه و لایه نیکی تری
 دۆستایه تی و پشیتوانی خه لکی
 سویسرایه له په نابهر، ئه گه ر حکومه تی
 سویسرا له دژی په نابهر ده وه ستی نه وه ،
 ئه و خه لکی سویسرا له پشیتی
 ئاینده یه که ی باش و داخوازی و
 دوا کاریه کانی په نابهرانه وه ده وه ستی .
 ئه م جۆره هه ره که ته ده گه مهن و له
 ئیستاشا به تاییه ت زۆر زه حمه ت نیه
 رای خه لکی سویسرا به قازانجی
 په نابهران بینی ته مه یدان، من با وه پم وایه
 که حکومه تی سویسراش ناتوانی تا
 سه ره سووری له سه بریاره کانی ئه گه ر
 ئه م هی زو به ره یه به جدی بی نه مه یدان.
 ئه م هه ره که ته دوا کاری ئیمه نابی و
 ئیمه به رده وام ده بین له سه ره ئه م
 هه لۆیسته مان. پێشمان وایه لایه نی که م
 له ئیستادا توانایی ئه و هه مان هه یه که
 خۆمان زیاتر ریکخرا و بکه یین و
 به هی زکی گه وره تر وه بی نه مه یدان .
 به لام بۆ ریگه گر تنی یه کجاری له
 چاره نو سیکی وه خشه تنا ک ده بی
 گه وره تر و کاریگه رتر بین، ئه م هه نگا وه ی
 ئیمه ده وله تی سویسرا له وه ئاگا دار
 ده کاته وه که هی رشه کانی را بگری. له وه ی
 که په نابهر له م ولاته یا ته نیا و
 بیشتوپه نانیه له وه ی که عه مه لی
 کردنه وه ی نه خشه کانی ئاسان نیه .

سه ره که وتیمان له گه روی یه کگر تنی ریزه کا نمان و هاته مه یدا نماندا یه !

له كنه داش ، فیدراسیون هه نځاوێکی سهركه وتوانه ی به ره وییشه وه هه لهینایه وه !

تەواويان ھەيە بۆھەموو مەسئۇلىيەتگى بۆ پەنابەرانی عیراقي
بەو ھۆيانەى سەرھوہ (CCR) دەنگ بەم بریارانەى خوارموہ
دەدات کە فشار دہخاتە سەر حکومەتى کەنەدا کە ئەم خالانە جی
بەجی بکات : 1- حکومەتى کەنەدا فشاربخاتە سەر ئەو
وولاتانەى کە چیدی پەنابەرى کوردی و عیراقي لە ژێر ھەر
بیانوکیکا دیپۆرت نەکاتەوہ. 2- کۆمەكى مادى ومەعنەوى
راستەوخۆ یان ناراستەوخۆ بۆ پەنابەرانی عیراقي لە وولاتانى
سوریاو ئۆردون کە زۆرتین پەنابەر ڤوو تیگردوون. 3- داواى
بە پەلە لە حکومەتى کەنەدا دەکەین کە سنوورەکانى خۆى
بەتایبەت لەگەڵ ئەمریکادا بەڤووی پەنابەرانی عیراقیدا
بکاتەوہ کەداواى پەنابەرى دەکەن. 4- بەرزکردنەوہى ومەرگرتنى
ژمارەى پەنابەرانی عیراقي چ ئەوانەى کەلەرېگەى UNHCR
دەدرېنە سفارەتەکانى کەنەداو یان ئەوانەى راستەوخۆ لە
ڤېگەى privet sponsorship دین بۆ کەنەدا کە لەسەر
حیسابى پەنابەرى وولاتانى تر نەبى. 5- ئاسان کردن و خیرا
کردنى مەعامەلەى نیشتەجیگردنى پەنابەرانی عیراقي لەکەنەدا
6- بەرزکردنەوہى ئاستى وشيارى خەلکى کەنەدى بۆ
یارمەتى دانى پەنابەرانی عیراقي بەتایبەت لەڤووی سپانسۆرى
تایبەتیەوہ. 7- دەبیت حکومەتى کەنەدى پرۆسەى موعامەلاتى
پەنابەرى عیراقي دوانەخا بەھۆى ئەو قەرارە تازەییەى کە
وەزارەتى گۆچ وپەنابەرى کەتید داواکراوہ پەلە بکریت لە
یەکگرتنەوہى خیزانى عیراقي، کەبەھۆى وەزعی تایبەتى عیراقە
وہ پەرتوو بلاویوون. 8- دەولەتى کەنەدى بەپرسياریەتى
زیاتر لەخۆى نیشان بدات لە بەرامبەر UNHCR بۆ ئەوہ
پەنابەرە فەلەستینیانەى کەلەکەمپی نیوان سوریاو عیراق
نیشتەجین.

3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

جەلال سعید سکرتیری پەنابەرانی عیراقي لە کەنەدا 10.12. 2007.

فیدراسیونی پەنابەرانی لە کەنەدا بەشداری کۆنفرانسی سالاڵەتی ریکخراوی Canadian council for refugees(CCR) کرد

کە فیدراسیون ئەندامی چالاکی ئەم ریکخراوەیە بوو ، لەم کۆنفرانسەدا کە چوار رۆژی خایاند لە 2007/11/29 تاوەکو 2007/12/1 زیاتر لە 30 لیکۆلێنەو و سیمینارکرا . لەکۆی گشتیدا هەر هەموو باسەکان لە چوارچۆی جۆنەتی یارمەتی دانی پەنابەرانی و بەدەستپێانی مافی زیاتر بۆ پەنابەرانی لە کەنداو دنیا ، دیارە پەنابەرانی عێراقی کە ئیستا زیاتر لە بیس میلیۆن پەنابەرە ، زۆرتین باس و لیکۆلێنەو لەسەر بوو، سەرەتا MR. Jahanshah Assadi نوێنەری UNHCR لە کەنداو لە دەست پیکردنی کۆنفرانسەکە ووتەیەک پێشکەش کرد کەتیدا تەنکیدی لەسەر یارمەتی دانی پەنابەرانی عێراقی کردووە هەروەها هەریەک لە نوێنەران لە منستی ئەنتەرناسیۆنال و سەرۆکی ریکخراوی (CCR) قسەیان بۆ ئامادەبووان کرد هەر یەکە بەجۆریک سوپاسی دەولەتی کەنداو یانکرد بۆ ئەو بانگەوازی کە بۆ خیراکردنی پرۆسەی عێراقیەکان لە دەزگاکانی پەیوەند بە هیانی کەس و کاری ئەو عێراقیانەتی نیشەجێ وولاتی کەنداو کە ئیش و کاری سپانسۆریان بۆ کردوون . لەکۆتایدا هەموو بەیەک دەنگ بریاریمان پەسەندکرد کە لە لایەن جەلال سەعید نوێنەری فیدراسیونی پەنابەرانی عێراقی و Glynis Williams هەلسۆریکی کەندەییە لەناوچەی مۆنتریال وە ئیستا لەگەڵ UNHCR ی سوریا کار دەکات بۆ کاروباری پەنابەرانی عێراقی کە ئەمەش دەقەکیەتی لەبەر ئەم ھۆیانەی خوارەو : - ئەو ژمارە زۆرە لە پەنابەرانی عێراقی کە ڕوویان کردۆتە وولاتانی دراوسێ فشاری خرابی خستۆتە سەریان لە ڕوی ئابوری و ئاسایشەو بە تاییبەت سوریا و ئوردن بۆیە ناتوانن وەک پێویست یارمەتی پەنابەرانی عێراقی بدەن لەشیۆمی جیگا و خەستەخانەو خۆندن و شتە زەرورەکان . - خۆ بەمەسئوول نەزانیی کۆمەلگەی نیودەولەتی وەک پێویست بەرانبەر وەزعی نا لەباری پەنابەری عێراقی لەو وولاتانە وە کۆمەک نەکردنی ئەو ریکخراوە ناوچەیانە کە حازرن یارمەتی پەنابەری عێراقی دەدەن .

- هەروەها لەبەر ئەوەی لەکەنداو زۆریک لەو ریکخراوانە کە یارمەتی پەنابەر دەدەن لەگەڵ زۆرتین کۆمەنتی عێراقی ئامادەیی خۆیان بۆ حکومەتی کەنداو راگەیاندووە کە ئامادەیی

دریژە وەلام بە پرسیارەکانتان پرسیارەكەشم ئەوەیە كە منیش زۆر كەزەكەم كارێك بكم بەلام نازەم چۆن وچی بكم وچۆن بتوانم ئەو شتەنەى كە ئیوە ئەیلێن وئەیکەن منیش بیکەم.... ؟). (س ج) ی بەرێژ سوپاس بۆ نامەو پرسیارەكەتان، هەول دەدەین زۆر بە كورتى چەند خاڵێك بخیەنە ڕوو سەبارەت بە پرسیارەكەتان بەهێواىن توانیببێتمان ھاوکارەتان بێن. ڕۆشنە بۆ داكوێكێردن لەماف وداواكارىەكانى خۆمان و بەشداریكردن لە بزوتنەوەىەكدا كەپەىوەندى بەژيان وچارەنووسى ملیونەھا ئینسانەوەھەى ھەلقەى سەرەكى دەستبەكاربوون ریخراوووبون و یەكگرتنى پرزەكانمانە. كەئەمە راستەوخۆ ئەو ئەركە دەخاتە سەرشتانمان كە لەنزیكترین كەسانى دەوروبەرممانەو بەكوینە دیاك و بەدواچوون لەسەر كێشەو گیروگرفتەكانى ژيانى پۆژانەمان، لە چەشنى ڕەنجبردن لەچاومڕوانى، مامەلەى پاسبانى حكومەت، مەترسى ديبۆرت كرنەووە گەلیك كێشەى تر دەتوانن ببەن ھەوینى قسەو باسەمان. كە دیارە ھاوكات پاكیسانی ھەفتەنامەى فیدراسیۆن و بلاوكردنەوى بەناو پەنابەرەن لەشار شارۆچكەو كەمپەكاندا دەتوانى كارىگەرەىكى زۆرى ھەبێت لەپەىوەند وەلامدانەو بەكێشەكانمان وەسەلەى رێخراوووبون و ناپرەزایەتى دەربرێنمان. لەگەل ھەلپیانەوێتى ئێم چەند ھەنگاودا ئەوكاتە ھەست دەكەین بەوى كە ئێمە وەك گروپ و دەستەىەك لەدەورى یەك كۆبووینەتەووە لەھەولێ ئێجمەدان كارێكداین. ڕۆشنە ئێجمەدانى كارێكىش پێویستى بەنەخشیو ووردبوونەوێەكى ووشیارانە ھەىە كە لەمبارەو پەىوەندىكردنى راستەوخۆبە سكرتارىەتى فیدراسیۆنەو دەتوانى دەورىكى گرتنى ھەبى بۆ وەرگرتنى پێنمای وداپشتنى نەخشیەك كە بتوانى ھەرچى زووتر دەنگى ئێمە بەم كۆمەلگایە بگەىنێت. ئەوكاتە پاش ھەندىك مشورەت كردن لەسەر كارەكان زۆرگرتنە لەشوینى كارو ژيانى خۆتانەو پەىوەندى بگەن بەحزب و رێخراو ئینسان دۆست و چەپ وكرىكارى و پەنابەرەىكان بۆ بەدەستپێنانى پشتگیری لە مافەكانمان. ھەرودھا پەىوەندى كردن لەگەل میدیا و دەزگاكانى راگەىاندندا بەتایبەت لەكاتێكدا كە بەرنامەىەكى ديارىكراومان لەدەستووكرادابى زۆرگرتنە. بەمجۆرە دەبینین بە ھەلپىكانى ئێم چەند ھەنگاوە لەیەك جولانەىەكمان لەدەوروبەرى خۆمان بەرپاكردو، كە خۆپیشاندانەكانى فیدراسیون لە ووتانى سويسرا، ئەلمان، سوید، بەرىتانیا.. نموونەىەكى بەرچاوى ئێم جۆرە كارانەىو بەرئێجمای یەكگرتن و رێخراووونمانە ھەربۆیە دەبینین كە دەیان حزب و رێخراو لایەن داكوێكى لە مافەكانى پەنابەرەن دەكەن و چوونەتە سەنگەرى راوستانەو پاشە كشیكردن بەسیاسەتە نۆى یەنابەرەىكانى ئێم حكومەتانە. بەهێواىن وەلامدانەو بە پرسیارەكەتان سەرەتای دەست بەكاربوونى ئیوە دەیان كەسانى تربیت بۆ بەشداریكردن لە خەباتى بزوتنەوى پەنابەرى و گۆرىنى تراژیدىاكانى ژيانى پۆژانەمان بەشیوێەك كە ھەست بە بوونى ئینسانى خۆمان و ماف و ئازادىەكانمان بكەین . ریبوار عارف 20.12.2007

لەهەفتەی ١٦ردودا سكرتاریه‌تی فیدراسیون دوو ڕاگەیانندی له
په‌یه‌وند تۆپ بارانکردنی حکومه‌تی تورکیاو په‌سه‌ندکردنی
یاسای روژنامه‌گه‌ری له‌لایه‌ن په‌رله‌مانی حکومه‌تی هه‌ریمه‌وه .
سه‌رئه‌نجام حکومه‌تی تورکیا ده‌ستی دا‌یه ئۆپراسیونیکی فراوان
و بۆردمان کردنی زیاتر له 15 لادی له ناوچه سنووریه‌کانی
کوردستانی عیراق که بووه‌ته هۆی گیان له‌ده‌ست دانی چه‌ند
هاولاتییه‌ک و زه‌رمو زیانکی زۆر به‌خه‌لکی ئه‌م ناوچه‌یه‌وه
هاوکات سه‌دان خیزان ناچاربوون که ناوچه‌کانی جی به‌یله‌ن...!

ئەم پۇرئاندا پەرلەمانى كوردستانى ياساى پىكىختىنى كارى
 پۇرئامەگەرى پىسەنكىرد، ئەم ياسايە بەرادىيەك دژى ئازادىيە
 ، شەپۇلىكچەمكى لەچەشنى پاراستنى (نەرىتى
 گشتى و ئاسايشى ھەرىم) كراودتە چەمكى
 لەچەشنى پاراستنى (نەرىتى گشتى و ئاسايشى
 ھەرىم) كراودتە چەمكى لەچەشنى پاراستنى (نەرىتى
 گشتى و ئاسايشى ھەرىم) كراودتە ي زۆر

دهتوانن په پوهندی بګه ن

به سكرتاريه تي فيدراسيونه وه

دهشتی چه مال d.jamal@ntlworld.com

جمال کوشش jamal-hasan@hotmail.com

یادان عثمان: badasoz74@hotmail.com

jasminrg@yahoo.co.uk جاسم غفور

عمر ئەمین omaramin8@hotmail.com

ناسو گوران : asobalabarz116@hotmail.com

سۆزان حسن : irakco@hotmail.com

ریسوار عارف : fediraq@welho.com

“ “ “ “ “ “ “ “ “ “ “ “ “ “ “ “ “ “

ناونیشانی یوستی سکر تار یه ت

IFIR:PO.BOX1575,ILFOD, IG1 3BZ,
LONDON UK